

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów „Nowy europejski program na rzecz umiejętności”

(2017/C 185/05)

Sprawozdawca:	Marie-Louise RÖNNMARK (SE/PES), radna gminy Umeå
Dokumenty źródłowe:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Nowy europejski program na rzecz umiejętności. Wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności”
	COM(2016) 381 final
	Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji umiejętności
	COM(2016) 382 final
	Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie i uchylającego zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie
	COM(2016) 383 final

I. ZALECANE POPRAWKI

Poprawka 1

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji umiejętności

Motyw 11

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Biorąc pod uwagę krajowe uwarunkowania i dostępne zasoby, państwa członkowskie powinny skupić się we wdrażaniu gwarancji umiejętności na priorytetowych grupach docelowych (np. osobach bezrobotnych, grupach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, pewnych grupach wiekowych itp.).	Biorąc pod uwagę krajowe, regionalne i lokalne uwarunkowania i dostępne zasoby, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości uznania inwestycji w kapitał ludzki za inwestycje społeczne , państwa członkowskie powinny skupić się we wdrażaniu gwarancji umiejętności na priorytetowych grupach docelowych (np. osobach bezrobotnych, grupach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, pewnych grupach wiekowych itp.), czuwając nad tym, by ich własne kompetencje były respektowane .

Uzasadnienie

Inicjatywy podejmowane w ramach Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności można uznać za inwestycje społeczne, co daje większą elastyczność w wydatkach publicznych i wykorzystywaniu funduszy UE do podnoszenia umiejętności. Przy środkach na rzecz wdrażania gwarancji umiejętności należy uwzględnić uwarunkowania regionalnych i lokalnych rynków pracy.

Poprawka 2

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji umiejętności

Motyw 12

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
Gwarancja umiejętności powinna być wdrażana zgodnie z rozwiązaniami dotyczącymi wdrażania wprowadzonymi przez państwa członkowskie i w oparciu o zaangażowanie i zainteresowanie osoby indywidualnej uczestnictwem w podnoszeniu umiejętności.	Gwarancja umiejętności powinna być wdrażana zgodnie z rozwiązaniami dotyczącymi wdrażania wprowadzonymi przez państwa członkowskie i w oparciu o zaangażowanie i zainteresowanie osoby indywidualnej uczestnictwem w podnoszeniu umiejętności. W ofercie uczestnictwa w gwarancji umiejętności należy szczegółowo określić wyraźne cele, które musi osiągnąć nisko wykwalifikowana osoba dorosła.

Uzasadnienie

Zaangażowanie osoby indywidualnej w podnoszenie umiejętności musi opierać się na osiągnięciu konkretnych celów.

Poprawka 3

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji umiejętności

Punkt 2

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
oparły strukturę gwarancji umiejętności na trzech etapach: ocenie umiejętności, zapewnieniu dostosowanej do potrzeb, elastycznej i wysokiej jakości oferty edukacyjnej oraz walidacji i uznawanie umiejętności nabytych w ramach ścieżek podnoszenia umiejętności;	oparły strukturę gwarancji umiejętności na trzech etapach: ocenie umiejętności, zapewnieniu dostosowanej do potrzeb, elastycznej i wysokiej jakości oferty edukacyjnej szczegółowo określającej wyraźne cele, które musi osiągnąć nisko wykwalifikowana osoba dorosła , oraz walidacji i uznawanie umiejętności nabytych w ramach ścieżek podnoszenia umiejętności;

Uzasadnienie

Zaangażowanie osoby indywidualnej w podnoszenie umiejętności musi opierać się na osiągnięciu konkretnych celów.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji umiejętności

Punkt 12

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
biorąc pod uwagę uwarunkowania krajowe i dostępne zasoby, określiły priorytetowe grupy docelowe w ramach wdrażania gwarancji umiejętności na szczeblu krajowym; wzięły jednocześnie również pod uwagę aspekt płci, różnorodności i różnych podgrup w grupach docelowych;	biorąc pod uwagę uwarunkowania krajowe, regionalne i lokalne oraz dostępne zasoby, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości uznania inwestycji w kapitał ludzki za inwestycje społeczne , określiły priorytetowe grupy docelowe w ramach wdrażania gwarancji umiejętności na szczeblu krajowym; wzięły jednocześnie również pod uwagę aspekt płci, różnorodności i różnych podgrup w grupach docelowych;

Uzasadnienie

Inicjatywy podejmowane w ramach Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności można uznać za inwestycje społeczne, co daje większą elastyczność w wydatkach publicznych i wykorzystywaniu funduszy UE do podnoszenia umiejętności. Przy środkach na rzecz wdrażania gwarancji umiejętności należy uwzględnić uwarunkowania regionalnych i lokalnych rynków pracy.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie ustanowienia gwarancji umiejętności

Punkt 21

Tekst zaproponowany przez Komisję Europejską	Poprawka KR-u
<p>NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:</p> <p>promowała stosowanie ram kompetencji w odniesieniu do umiejętności czytania i pisania, umiejętności rozumowania matematycznego i umiejętności cyfrowych oraz narzędzi w zakresie oceny;</p>	<p>NINIEJSZYM ZALECA, ABY KOMISJA:</p> <p><i>w taki sam sposób, jak ma to miejsce w odniesieniu do umiejętności cyfrowych i przedsiębiorczości, opracowała odpowiednie ramy kompetencji dla pozostałych kluczowych kompetencji</i> oraz promowała stosowanie ram kompetencji w odniesieniu do umiejętności czytania i pisania, umiejętności rozumowania matematycznego i umiejętności cyfrowych oraz narzędzi w zakresie oceny; <i>należy przy tym zauważyć, że sytuacja wyjściowa jest bardzo zróżnicowana w poszczególnych państwach członkowskich;</i></p>

Uzasadnienie

Opracowane przez Komisję ramy odniesienia dla umiejętności cyfrowych i przedsiębiorczości stanowią ważny krok zapewniający ich lepsze upowszechnienie. Dla pozostałych kluczowych kompetencji należy opracować równoważny dokument, któremu towarzyszyłyby materiały ułatwiające wdrażanie, weryfikację i ocenę. Istnieje już wiele udanych inicjatyw w państwach członkowskich, które przyjęły kompleksowe podejście. Jakakolwiek inicjatywa na rzecz umiejętności cyfrowych na szczeblu europejskim, która zostałaby przyjęta po strategii krajowej, nie powinna osłabiać inicjatyw krajowych.

II. ZALECENIA POLITYCZNE**EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW**

1. Podkreśla, że kwestia nowego programu na rzecz umiejętności ma ogromne znaczenie dla dalszego rozwoju w Europie. Inwestycje gospodarcze, społeczne i kulturalne wywierają długofalowy wpływ i mają ogromne znaczenie. Dlatego z zadowoleniem przyjmuje nowy program na rzecz umiejętności i jest zdania, że należy podjąć wszelkie wysiłki w celu jego szybkiego i skutecznego wdrożenia. Są to kwestie, które mają największe znaczenie przede wszystkim dla władz szczebla lokalnego i regionalnego w Europie.
2. Podkreśla, że rynek pracy staje się coraz bardziej płynny. Ludzie muszą być wszechstronni i elastyczni, aby móc sprostać nieoczekiwanym zmianom i czerpać korzyści z nowych możliwości. Oprócz umiejętności charakterystycznych dla danego zawodu pracodawcy coraz częściej poszukują umiejętności zwanych „przekrojowymi” lub „miękkimi”. Jest to zgodne z wymogami współczesnego życia i społeczeństwa, w którym kompetentni, wszechstronnie wykształceni ludzie nie tylko osiągają lepsze wyniki na rynku pracy, lecz są również lepiej poinformowanymi osobami, bardziej zaangażowanymi obywatelami i inteligentniejszymi konsumentami.
3. Zwraca uwagę, że konieczne jest, aby dzięki działaniom służącym podnoszeniu umiejętności zapewnić tym obywatelom Europy, którzy nie dysponują pełnym zestawem podstawowych umiejętności, warunki pozwalające na aktywny udział w rynku pracy oraz możliwość samodzielnego utrzymania się. Jest to istotne zarówno z perspektywy jednostki, jak i społeczeństwa jako całości. W ostatnim czasie w Europie widoczne są oznaki niepokojów społecznych. Pokazuje to wyraźnie, że włączenie społeczne stanowi niezbędny cel podstawowych działań w dziedzinie kształcenia i szkolenia, które pełnią rolę środka przeciwdziałania wykluczeniu. Aktywność obywatelska, która oznacza świadomość wartości demokratycznych i wiedzę na temat tego, z czym wiąże się przyjmowanie aktywnej odpowiedzialności za stan na ich straży, powinna cechować wszystkich. Ważne jest zatem z punktu widzenia integracji, aby gwarancją umiejętności zostali objęci w odpowiedni sposób także migranci, w tym osoby ubiegające się o azyl i uchodźcy.
4. Podkreśla jednak, że umiejętności podstawowe muszą być przekazywane przede wszystkim na najwcześniejszym etapie kształcenia, a w każdym razie w trakcie kształcenia obowiązkowego.

5. Uważa, że program na rzecz umiejętności odgrywa znaczącą rolę w kontekście rozwiązania problemu niedoboru kwalifikacji w Europie, obejmując całe spektrum potrzeb w zakresie umiejętności, od umiejętności podstawowych do złożonych i od umiejętności przekrojowych do specyficznych dla danego sektora. Wprawdzie sprawą ważną jest rozwijanie szerokiego zestawu umiejętności od wczesnych lat, niemniej program na rzecz umiejętności jest także istotny w przypadku różnych kategorii dorosłych: osób, które muszą podnieść swoje umiejętności, aby wejść na rynek pracy albo zachować pracę; osób, które potrzebują możliwości rozwoju umiejętności pracy w innych obszarach; osób, które pragną przemieszczać się między państwami, a także osób, które muszą mieć pewne przygotowanie, aby móc dalej się kształcić i szkolić. Ponadto uważa, że jeśli chodzi o realizację środków służących podwyższaniu poziomu umiejętności, istotne jest zapewnienie spójności i komplementarności między ogólnie kształceniem i szkoleniem – zwłaszcza zaś kształceniem zawodowym – a szkoleniem w miejscu pracy, a także w ramach takiego kształcenia i szkolenia.

Podstawowe umiejętności – gwarancja umiejętności

6. Popiera wniosek Komisji w sprawie gwarancji umiejętności mający na celu zwiększenie szans zatrudnienia i pełnego włączenia społecznego wśród nisko wykwalifikowanych osób dorosłych w Europie. Oferta uczestnictwa w gwarancji umiejętności powinna zawierać jasno określone cele dotyczące poziomu umiejętności lub kwalifikacji, który trzeba osiągnąć, oraz obowiązki, którym muszą sprostać nisko wykwalifikowane osoby dorosłe. Powinna ona uwzględniać poziom i charakter umiejętności wymaganych na rynku pracy oraz – tam, gdzie to możliwe – zapewnić możliwość wykorzystania już istniejących kompetencji zawodowych. Wspomniane kwestie mają bardzo istotne znaczenie dla władz szczebla lokalnego i regionalnego, gdyż posiadają one kompetencje w dziedzinie kształcenia, szkolenia i zatrudnienia.

7. Jest zdania, że potrzebne jest wyraźne powiązanie między audytem umiejętności a będącymi jego następstwem działaniami w dziedzinie kształcenia, przyjmujące postać zindywidualizowanych programów nauczania. Należy opracowany zindywidualizowany program nauczania powinien zawierać konkretne informacje na temat podejścia i celów dotyczących kształcenia poszczególnych osób.

8. Jest ponadto zdania, że dla opracowania zindywidualizowanych programów nauczania konieczne jest zapewnienie przez całe życie skutecznych, wysokiej jakości usług informacyjnych i usług poradnictwa zawodowego. Dzięki tym usługom zainteresowany otrzyma informacje na temat możliwości uczenia się, które będą dostosowane do jego potrzeb i pomogą mu w opanowaniu umiejętności niezbędnych do wejścia na rynek pracy. Mogą one obejmować także poradnictwo, wizyty studyjne i działania praktyczne, doradztwo w zakresie finansowania kształcenia i informacje na temat możliwości kształcenia, a także informacje dotyczące dostępu do różnych form szkolenia i podmiotów uczestniczących w procesie kształcenia.

9. Zauważa, że celem działań w dziedzinie kształcenia powinno być zdobycie przez jednostkę umiejętności niezbędnych dorosłemu do rozpoczęcia lub podtrzymania aktywności zawodowej i uczestnictwa w życiu społecznym. Podkreśla znaczenie tego, aby uczestnicy mieli także możliwości łączenia ze sobą nauki na różnych szczeblach systemu kształcenia oraz w różnych warunkach nauki, które odpowiadają jednostce. Ma to na celu szybkie zdobycie tych kompetencji, które są potrzebne na rynku pracy i w życiu społecznym, a także w celu zadomowienia się przez osoby ubiegające się o azyl i uchodźców. Może to dotyczyć na przykład podstawowych umiejętności językowych i nauki na szczeblu szkolnictwa podstawowego, średniego lub wyższego. Należy także ułatwić odbywanie studiów równoległe z wykonywaniem pracy.

10. Zwraca uwagę, że poszczególnym osobom w grupie docelowej należy dać możliwości korzystania z różnych form uczenia się i szkolenia przy uwzględnieniu czasu i miejsca, który odpowiada danej osobie ze względu na przykład na uwarunkowania geograficzne lub społeczne, a także możliwość łączenia studiów z innymi aktywnościami i różnymi metodami nauki. Podkreśla wagę wykorzystania, pod odpowiednim kierownictwem, nowych możliwości uczenia się z wykorzystaniem różnego rodzaju metod komputerowych, na przykład zdalnego uczenia się (w czasie rzeczywistym), a także w formie nauczania mieszanego lub innych otwartych metod uczenia się. Istnieją powody, aby przypuszczać, że w nadchodzących latach możliwości techniczne będą się bardzo szybko rozwijały. Wyzwaniem pozostaje zapewnienie, aby działania pedagogiczne dotrzymywały kroku temu rozwojowi.

11. Podkreśla, że tego rodzaju struktura powinna również obejmować działania informacyjne w celu dotarcia do zaniedbanych grup, których członkowie muszą podnieść swoje umiejętności, ale sami z siebie nie poszukują możliwości kształcenia. Działania zmierzające w tym kierunku mogą z korzyścią obejmować połączone ze sobą instrumenty szczebla krajowego lub lokalnego/regionalnego. Może tu na przykład chodzić o wzięcie odpowiedzialności przez władze lokalne/regionalne za zidentyfikowanie grup, na które ukierunkowane będą te wysiłki, i zmotywowanie ich członków poprzez prowadzenie działań informacyjnych, a następnie zapewnienie osobom zakwalifikowanym dostępu do ustanowionych na szczeblu krajowym form pomocy, na przykład wyższych stypendiów, ulg podatkowych lub urlopów. Zwraca uwagę, że podmioty społeczeństwa obywatelskiego, na przykład różnego rodzaju organizacje młodzieżowe, mogą odegrać znaczącą rolę, gdy chodzi o działania informacyjne.

12. Zgadza się z zawartą w komunikacie konkluzją, że pracodawcy w mniejszym niż dotychczas stopniu poszukują umiejętności właściwych do wykonywania konkretnego zawodu, natomiast są coraz bardziej zainteresowani uniwersalnymi umiejętnościami, takimi jak umiejętność pracy w zespole, kreatywne myślenie i rozwiązywanie problemów, a także umiejętność pracy na różnych obszarach. Przy opracowywaniu i realizowaniu działań w dziedzinie kształcenia należy zwracać uwagę na te nowe uwarunkowania. Uważa jednak, że konieczne jest opracowanie konkretnych programów szkoleń adresowanych do nowych sektorów gospodarczych, takich jak zielona czy też niebieska gospodarka.

13. Wzywa do rozwoju współpracy opartej na partnerstwie między władzami szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego, przedsiębiorstwami, pracownikami i ich organizacjami, a także podmiotami społeczeństwa obywatelskiego w celu coraz większego wykorzystywania wiedzy i umiejętności zdobytych w ramach uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Walidacja wiedzy zdobytej poza formalnym systemem kształcenia może znacząco poprawić świadomość w zakresie potrzeb dotyczących nowych umiejętności i kwalifikacji.

14. Podkreśla, że chociaż treść oraz organizacja systemów kształcenia i szkolenia leży w kompetencji państw członkowskich, to gwarancja umiejętności powinna być skonstruowana z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych, regionalnych oraz lokalnych i dostępnych zasobów, a jednocześnie powinna uwzględniać fakt, że inwestycje w kapitał ludzki muszą być postrzegane jako inwestycje społeczne. Podkreśla, że możliwość współfinansowania ze środków europejskich – z wykorzystaniem istniejących lub przyszłych programów finansowania – ma duże znaczenie dla wdrażania gwarancji umiejętności w państwach członkowskich.

Budowanie odporności: kompetencje kluczowe oraz zaawansowane, bardziej złożone umiejętności

15. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza podejmować dalsze działania w celu wypracowania wspólnego zrozumienia dotyczącego kompetencji kluczowych, tak by zostały one jasno wyrażone w zasadach krajowych, znalazły odbicie w pedagogice oraz zostały poddane ocenie na różnych szczeblach łańcucha kierowniczego w ramach systemu edukacji. Istotne jest, aby kwestie dotyczące znaczenia kompetencji kluczowych, których celem jest również umożliwienie ludziom stawiania czoła szybko zmieniającym się wymogom rynku pracy, były podnoszone w Europie na różnych szczeblach – krajowym, regionalnym i lokalnym. Dlatego też najlepiej, by obejmowało to ścisły dialog między przedstawicielami organizacji społecznych, rynku pracy, sektora edukacji, badań naukowych oraz społeczeństwa obywatelskiego.

16. Uważa za wskazane, aby władze lokalne i regionalne, jako między innymi podmioty zapewniające kształcenie i szkolenie, a także podmioty zajmujące się kształceniem nauczycieli, zostały zaangażowane w te prace już na etapie proponowanych działań rozwojowych. Ma to na celu możliwie jak najszybsze upowszechnienie kompetencji. Podkreśla, że opracowane przez Komisję ramy odniesienia dla umiejętności cyfrowych oraz z zakresu przedsiębiorczości stanowią bardzo poważny krok na drodze do tego rozwoju. Proponuje dlatego, aby opracować równoważny dokument dotyczący pozostałych kompetencji kluczowych, takich jak podstawowa wiedza finansowa, któremu towarzyszyłyby materiały ułatwiające wdrażanie, weryfikację i ocenę.

Kształcenie i szkolenie zawodowe

17. Uważa za wskazane, aby Komisja nadal realizowała podejmowane działania przyjmujące formę tygodni umiejętności we współpracy ze Światową Organizacją Kwalifikacyjną. Ma to z kolei stymulować i wspierać krajowe, regionalne i lokalne wysiłki zmierzające do promowania kształcenia i szkolenia zawodowego z wykorzystaniem dni informacyjnych i konkursów umiejętności zawodowych, w tym wydarzeń pozwalających sprawdzić swoje zdolności.

18. Przyjmuje z zadowoleniem działania UE na rzecz rozwiązania problemu niedoborów umiejętności, które często stanowią szczególny problem dla mniejszych samorządów lokalnych i regionalnych na obszarach wiejskich. Oczekuje w tym kontekście realizacji nowej propozycji dotyczącej projektu współpracy sektorowej w zakresie umiejętności, by zobaczyć, czy ten nowy program może przyczynić się do współpracy międzysektorowej władz lokalnych i regionalnych. Tego rodzaju platforma współpracy międzysektorowej mogłaby przynieść korzyści gospodarce lokalnej, pracownikom i służbom publicznym.

19. Popiera wyrażoną przez Komisję ideę zwrócenia się do państw członkowskich o umożliwienie stopniowego przechodzenia z kształcenia ogólnego na kształcenie ukierunkowane na różne dziedziny pracy dzięki ustanowieniu własnego systemu kształcenia.

20. Popiera ideę zwrócenia się do państw członkowskich o zatroszczenie się o zapewnienie osobom nowo przybyłym, które szybko podejmują aktywność zawodową dzięki ukierunkowanemu wsparciu, możliwości uczestnictwa w okresowych szkoleniach, tak by przeciwdziałać ich wykluczeniu z rynku pracy.

21. Wspiera Komisję w jej zamierzeniu stymulowania szerszej oferty kształcenia i szkolenia zawodowego na poziomie wyższym z myślą o tym, aby poziom kształcenia i szkolenia zawodowego stale wzrastał. Odpowiednio dojrzałe partnerstwo między organizatorami kształcenia, ośrodkami badawczymi i przedsiębiorstwami oraz władzami lokalnymi/regionalnymi powinno zapewnić ramy takich struktur kształcenia.

22. Przypomina, że Komisja musi nadal podejmować wysiłki w celu zagwarantowania, aby kształcenie i szkolenie zawodowe promowało ciągłe uczenie się przez całe życie i dawało możliwości kontynuowania dalszego uczenia się na bardziej specjalistycznym szczeblu.

Skoncentrowanie uwagi na umiejętnościach cyfrowych

23. Popiera zgłoszoną przez Komisję propozycję zwrócenia się do państw członkowskich o wypracowanie kompleksowej krajowej strategii w zakresie umiejętności cyfrowych.

24. Zwraca uwagę, że dobrej jakości i innowacyjne praktyki nauczania i formy uczenia się z wykorzystaniem zasobów cyfrowych wymagają:

- *otwartego środowiska uczenia się* stwarzającego nowe warunki i formy uczenia się, poszerzania wiedzy i nauczania w cyfrowym świecie, a także wsparcia nauczycieli i dyrektorów, którzy znają te założenia,
- *otwartych zasobów edukacyjnych*, tzn. dostępu do wiedzy, materiałów edukacyjnych i innych form wsparcia nauki w sieci,
- *wspierania tworzenia sieci współpracy* tak dla nauczycieli, jak i dla uczących się, np. między różnymi szkołami i krajami.

25. Postrzega cyfryzację jako środek pozwalający stawić czoła wielu wyzwaniom stojącym przed szkołami. Może to dotyczyć:

- możliwości bardziej zindywidualizowanego i sprzyjającego włączeniu nauczania,
- zapewnianych osobom nowo przybyłym instrumentów pozwalających im doskonalić znajomość języka, odnaleźć się w społeczeństwie i omawiać zagadnienia przy wsparciu udzielanym zarówno w języku ojczystym, jak i w języku nowego kraju,
- zdalnego uczenia się lub uczenia się na odległość, na przykład w celu dotarcia do najbardziej odizolowanych obszarów lub w sytuacji braku dostępu do nauczycieli posługujących się danym językiem,
- prezentowania czynionych przez uczniów postępów w nauce, ułatwiania nauczycielom dokonywania ocen oraz zmniejszania obciążenia administracyjnego.

26. Zwraca uwagę, że skuteczne skoncentrowanie się na umiejętnościach cyfrowych wymaga silnego kierownictwa pedagogicznego na różnych szczeblach w szkole. Jest zdania, że skoncentrowanie się na umiejętnościach cyfrowych w szkole może się przełożyć na bardziej atrakcyjne miejsca pracy, w których chęć i zdolności rozwijania przez nauczycieli swoich umiejętności będą zwiększane.

27. Zauważa, że należy odróżnić od siebie podstawowe umiejętności cyfrowe, które powinni przyswoić sobie wszyscy, oraz bardziej specyficzne umiejętności cyfrowe, które są powiązane z konkretnym obszarem tematycznym lub obszarem wiedzy.

Zwiększenie porównywalności kwalifikacji

28. Oczekuje, że przegląd europejskich ram kwalifikacji zapewni odpowiednie aktualizowanie krajowych ram kwalifikacji i wspólny format sprawozdawczości. Niemniej jednak powtarza, że wpisuje się to jednocześnie w przysługującą państwom członkowskim kompetencję opracowywania zasad zapewniania jakości krajowych ram kwalifikacji.

29. Podkreśla wagę dalszej współpracy na rzecz jakości między państwami członkowskimi oraz zgadza się z Komisją Europejską, że należy przyjąć stopniowe podejście do nawiązywania współpracy między UE a państwami trzecimi w zakresie porównywalności kwalifikacji.

30. Podkreśla, że większość zawodów i dziedzin pracy podlega istotnym zmianom, że powstają nowe zawody, a inne stają się przestarzałe. Dlatego ważne jest, aby opisy umiejętności i zgromadzone informacje na temat umiejętności przeznaczone do wykorzystania w przyszłości mogły stanowić odbicie szybko zmieniającego się i ewoluującego rynku pracy. W tym kontekście należy zwrócić szczególną uwagę na znaczenie kluczowych kompetencji.

Umiejętności i kompetencje migrantów, w tym osób ubiegających się o azyl i uchodźców

31. Zwraca uwagę, że zgodnie z oświadczeniem Parlamentu Europejskiego (2016) ⁽¹⁾ istnieje pilna potrzeba wspierania włączenia i integracji uchodźców, osób ubiegających się o azyl oraz osób znajdujących się w podobnej sytuacji. Dlatego ważne jest, aby możliwie jak najszybciej poprzez zapewnienie przez państwa członkowskie dostępu do działań służących identyfikacji i grupowaniu umiejętności, wprowadzeniu do języka, działań służących podnoszeniu umiejętności oraz innych środków wspierających rozpoczęcie aktywności zawodowej i uczestnictwa w życiu społecznym. Istnieje ponadto potrzeba niezwłocznego weryfikowania wykształcenia zdobytego w kraju pochodzenia/egzaminów zdanych w kraju pochodzenia.

Modernizacja uczenia się i nauczania

32. Pozytywnie ustosunkowuje się do złożonej przez Komisję obietnicy zwrócenia w programie na rzecz umiejętności szczególnej uwagi na innowacje w dziedzinie pedagogiki i oczekuje, że ułatwi to także nabywanie kluczowych kompetencji, które jest zasadniczym elementem systemu kształcenia i szkolenia w Europie.

33. Jest zdania, że Komisja powinna podejmować prace w celu dalszego rozwoju uczenia się nastawionego na ucznia pod kątem aspektów dotyczących cyfrowego uczenia się, które wskazał w swojej opinii dotyczącej komunikatu Komisji w sprawie działań na rzecz otwartej edukacji (2014) ⁽²⁾.

34. Zwraca uwagę, że realizacja programu na rzecz nowych umiejętności będzie uzależniona od doskonalenia zawodowego wszystkich nauczycieli, a zwłaszcza tych zajmujących się kształceniem dorosłych oraz uczeniem we wspólnocie. W planach realizacji przygotowywanych przez państwa członkowskie należy odpowiednio uwzględnić wsparcie dla personelu dydaktycznego oraz można byłoby podjąć kroki w celu zwiększania świadomości na temat ePlatformy na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE).

35. Podziela pogląd Komisji w sprawie konieczności wzmocnienia przez państwa członkowskie kształcenia i ustawicznego szkolenia zawodowego nauczycieli oraz innych osób pracujących nad wdrożeniem gwarancji umiejętności.

Modernizacja szkolnictwa wyższego

36. Docenia wyrażony przez Komisję zamiar współpracy z różnymi zainteresowanymi stronami w ramach ich wysiłków zmierzających do modernizacji szkolnictwa wyższego, zwłaszcza z uwzględnieniem kwestii związanych z oceną umiejętności. Takie działania powinny uwzględniać krajowe ramy kształcenia państw członkowskich oraz lokalne i regionalne atuty i wyzwania, w tym zróżnicowane potrzeby lokalnych i regionalnych rynków pracy. Należy w związku z tym na potrzebę wyciągnięcia wniosków z poprzednich sukcesów i porażek podobnych działań, aby zapewnić niezbędne zaangażowanie na rzecz osiągnięcia konsensusu w sprawie dalszej modernizacji szkolnictwa wyższego.

37. W odniesieniu do zapowiedzianej przez Komisję inicjatywy monitorowania losów absolwentów szkół wyższych podkreśla, że inicjatywa ta nie może powodować dodatkowych obciążeń administracyjnych dla władz krajowych i regionalnych ani obciążeń dla szkół wyższych i studentów. Ponadto wskazuje na konieczność przestrzegania zasad ochrony danych osobowych. Z tego względu należy podać w wątpliwość wykorzystywanie w tym celu informacji podatkowych i dotyczących zabezpieczenia socjalnego.

Przegląd ram Europass

38. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar przeprowadzenia przez Komisję przeglądu obecnych ram Europass. Aby zapewniać dokładne i aktualne informacje na temat zapotrzebowania na umiejętności i ich podaży, zmienione ramy Europass muszą wykorzystywać obecne doświadczenia dostępne na szczeblu lokalnym i regionalnym. Dlatego też władze lokalne i regionalne mogłyby wносить użyteczny wkład w gromadzenie informacji na temat umiejętności oraz działania proponowanej internetowej platformy usług.

Bruksela, dnia 7 grudnia 2016 r.

Markku MARKKULA

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

⁽¹⁾ Uchodźcy: integracja społeczna i integracja na rynku pracy. Parlament Europejski (2016) 0297.

⁽²⁾ COM(2013) 654 final.